

Denumirea măsurii : Dezvoltarea de activități neagricole M6/6A

Măsura este aplicată în Teritoriul GAL Maramureș Vest și în perioada 2012-2015, nefiind o măsură inovativă. Necesitatea implementării ei este dată de fragilitatea IMM-urilor existente și de declinul major al acestora privind numărul de angajați și a scăderii cifrei de afaceri a acestora. Măsura se integrează în strategia GAL Maramureș Vest ținând susținerea microintreprinderilor și IMM-urilor neagricole, generatoare de noi locuri de muncă. Scopul Măsurii este susținerea investițiilor pentru minimum 10 firme și crearea a minimum 10 noi locuri de muncă.

CODUL Măsurii: M6/6A

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL.

Context European și Național: Strategia EU 2020¹ își propune ca și prim obiectiv: (1): Ocuparea forței de muncă, o rată de ocupare a forței de muncă de 75 % în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani. **Situația forței de muncă în mediul rural/național**²: Sectorul agricol furnizează încă aproximativ 30 % din totalul locurilor de muncă în România, cea mai mare rată la nivelul UE, de șase ori mai mare decât media UE. Alte două procente din forța de muncă lucrează în industria alimentară. Având o structură de vârstă nefavorabilă (doar 7 % din totalul fermierilor sunt tineri fermieri), cei care lucrează în sectorul agricol au un nivel scăzut de educație formală și de competențe. Există o nevoie puternică de perfecționare a competențelor profesionale în sectorul agricol și de promovare, în același timp, a diversificării economice în zonele rurale (doar 18 % din întreprinderile mici și mijlocii neagricole se află în zonele rurale), pentru a crea noi locuri de muncă, pentru a reduce dependența de sectorul agricol și pentru a crește veniturile rurale. Infrastructura de bază și accesul la servicii în zonele rurale sunt în continuare de slabă calitate și insuficient dezvoltate, 40 % din populația rurală fiind expusă riscului de sărăcie și de excluziune socială. Zonele rurale joacă un rol socio-economic important în România deoarece acestea reprezintă mare parte din suprafața totală a României, fiind locuite de aproape jumătate din populație. Prin sub-măsurile care vizează dezvoltarea activităților non-agricole în mediul rural, aceste zone ar putea beneficia de o bună dezvoltare a afacerilor care ar conduce la reducerea sărăciei existente în zonele rurale. Sprijinirea creării și dezvoltării microintreprinderilor și întreprinderilor mici în domenii non-agricole va crea noi locuri de muncă în zonele rurale și va conduce la absorbția surplusului forței de muncă din sectorul agricol. Stimularea activităților de producție, serviciilor de agro-turism, sanitar-veterinare și medicale va crește gradul de atractivitate al zonelor rurale, reducând astfel tendința rezidenților de a migra spre mediul urban în căutarea unor noi oportunități socio-economice.

Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030³ MADR stabilește: Dezvoltarea teritorială echilibrată a economiei rurale agricole și nonagricole, extinderea IMM-urilor rurale și creșterea gradului de ocupare, prin susținerea cu preponderență a populației rurale active tinere; Restrângerea zonelor rurale defavorizate și a sărăciei rurale severe.

Context Local: Numărul întreprinderilor înregistrate la ONRC este de 587, cu un număr de 4715 salariați în 2014 conform bilanțului⁴. Dintre acestea, primele 3 firme ca număr de salariați sunt întreprinderi mari, întreprinderile mici și mijlocii sunt în număr de 38, având un număr de 1342 salariați, restul firmelor înregistrate sunt microintreprinderi, în număr de 546. Dintre acestea, 367

¹ http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/targets/index_ro.htm

² http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/country-files/ro/factsheet_ro.pdf

³ <http://madr.ro/docs/agricultura/strategia-agroalimentara-2020-2030.pdf>

⁴ <http://www.mfinante.ro/agentcod.html>

microintreprinderi figurează ca având 0 angajați. Aceste firme activează în domeniile primar, secundar și terțiar: agricultură, creșterea animalelor, exploatarea forestieră, extracția materialelor de construcții, servicii, comerț, turism, etc. Procentul populației active - salariați din totalul populației la nivel de localitate nu este uniform în teritoriu. Numărul mediu de salariați care domiciliază în teritoriul GAL este de 6779, fiind înregistrați și 780 șomeri.

Corelare cu analiza SWOT și justificarea alegerii măsurii:

Măsura țintește susținerea microintreprinderilor și IMM-urilor neagricole în toate sectoarele neagricole unde există oportunități, inclusiv în sectorul terțiar unde există în prezent deficit în asigurarea de servicii turistice, contribuind în acest fel la dezvoltarea generală a zonei. Această măsură va contribui la dislocarea populației active din agricultură spre alte sectoare. În analiza SWOT/Economia se prezintă la puncte slabe fragilitatea celor 367 de microintreprinderi cu zero salariați, precum și numărul de IMM-uri de sub 1/1000 de locuitori. Prin investițiile în dezvoltarea/diversificarea microintreprinderilor și IMM-urilor se dorește dezvoltarea acestora și crearea de noi locuri de muncă.

Obiective de dezvoltare rurală: Măsura contribuie la atingerea obiectivului de dezvoltare rurală art. 4 lit. c din Reg. (UE) nr. 1305/2013: obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectiv specific al măsurii: Facilitarea diversificării și a dezvoltării de microintreprinderi și IMM, 10 firme precum și crearea de locuri de muncă, minimum 10 locuri de muncă.

Măsura contribuie la prioritatea P6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, lit. a - facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 (1) lit. b - investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura M6/6A - Dezvoltarea de activități neagricole este complementară cu măsurile: M1/1A - Cooperare, M2/2A - Investiții în active fizice, M3/3A - Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare, M5/6A - Înființarea de activități neagricole startup, având în comun același grup țintă format din fermieri.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura M6/6A - Dezvoltarea de activități neagricole este sinergică cu măsurile: M5/6A - Înființarea de activități neagricole startup, M7/6B - Investiții în infrastructuri mici, M8/6B - Investiții pentru acces la transport al comunitatilor în risc de excluziune socială (în special minoritatea romă), M9/6C - Infrastructura de bandă largă în spațiul rural, toate contribuind la prioritatea P6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

2. Valoarea adăugată a măsurii:

Măsura susține investiții în diversificarea și dezvoltarea activității economice, inclusiv prin aportul de noi tehnologii necesare în zonă, mai ales investiții în echipamente performante, cu consum redus de energie sau care folosesc energie din surse regenerabile, alături de posibilitatea dezvoltării unei imagini proprii (branding) pentru serviciile /produsele ce vor rezulta. Se va valorifica și înțelepciunea tradițională prin susținerea de meșteșuguri, turism, ecoturism, aducând o contribuție la identitatea zonei.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Legislație europeană: Regulamentul (UE) Nr. 1336/2013 de modificare a Directivelor 2004/17/CE, 2004/18/CE și 2009/81/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește pragurile de aplicare pentru procedurile de atribuire a contractelor de achiziții; Regulamentul (UE) Nr. 1306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune; Regulamentul (CE) nr. 1407/2013;

Legislație națională: Legea nr. 31/1990 din 16 noiembrie 1990 privind societățile comerciale; Ordonanța de Urgență nr. 44 din 16 aprilie 2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale; Ordonanța de Guvern nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații; Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare; Hotărârea de Guvern (HG) Nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcți sunt: Microintreprinderi și întreprinderi mici neagricole existente.
Beneficiarii indirecți sunt: locuitorii zonei pentru produsele și serviciile diversificate /dezvoltate și persoane care caută locuri de muncă pentru angajare la firmele ce crează locuri de muncă.

5. Tip de sprijin:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans până la 50% din ajutorul public acordat de către agenție cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R. (CE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni: eligibile și neeligibile:

Sunt sprijinite următoarele acțiuni (eligibile): Investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole, cum ar fi: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producerea de produse electrice, electronice, și metalice, mașini, utilaje și echipamente, producția de carton etc; Investiții pentru activități meșteșugărești, cum ar fi: Activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.); Investiții legate de furnizarea de servicii, cum ar fi: Servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare; Servicii de reparatii mașini, unelte, obiecte casnice; Servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit.

Alte actiuni eligibile conform anexelor 7 si 8 Lista coduri CAEN - eligibile

Acțiuni neeligibile: Prestarea de servicii agricole; Procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa 1 din Tratat; Producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică; Cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile; cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume: dobânzi debitoare; taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare; scheme ce fac obiectul Art. 29 din Reg. (EU) 1305/2013.

7. Condiții de eligibilitate

- Proiectul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsură
- Beneficiarul se angajează că va asigura cofinanțarea proiectului
- Sediul social sau punctele de lucru ale solicitantului trebuie să fie în teritoriul GALMMV;
  - Termenul maxim de finalizare a proiectelor este 31.12.2023, iar termenul limită de depunere a ultimei cereri de plată a beneficiarilor 30.09.2023.

8. Criterii de selecție:

Criterii LEADER: Locuri de muncă nou create;

Criterii specifice măsurii:

- Prioritizarea sectoarelor cu potențial de creștere (textile și pielărie, industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației, agroturism, servicii pentru populația din spațiul rural);

- Stimularea activităților turistice în sensul prioritizării activităților agroturistice desfășurate în zonele cu potențial turistic ridicat/destinații ecoturistice/arii naturale protejate, care au fost stabilite în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;

Observație: Punctele 6,7,8 vor fi detaliate în documentele de implementare fără a aduce atingere Art. 49 din Reg. (EU) 1305/2013.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Valoarea maximă a sprijinului este de max. 56.684 euro

Rata sprijinului este de 70%, dar poate crește până la 90% pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agro-turism;

- Se vor aplica regulile de ajutor *de minimis* în vigoare, conform prevederilor Regulamentului UE nr. 1407/2013

10. Indicatori de monitorizare:

Indicatori LEADER: Locuri de muncă nou create: 10;

Cheltuieli publice totale: 566.841€

Indicatori specifici măsurii: Număr de întreprinderi finanțate: 10;

Aceștia vor fi monitorizați și evaluați în conformitate cu prevederile Art.34 din Reg. (UE) nr. 1303/2013, prin Planul de Evaluare ce va fi elaborat în perioada de implementare.

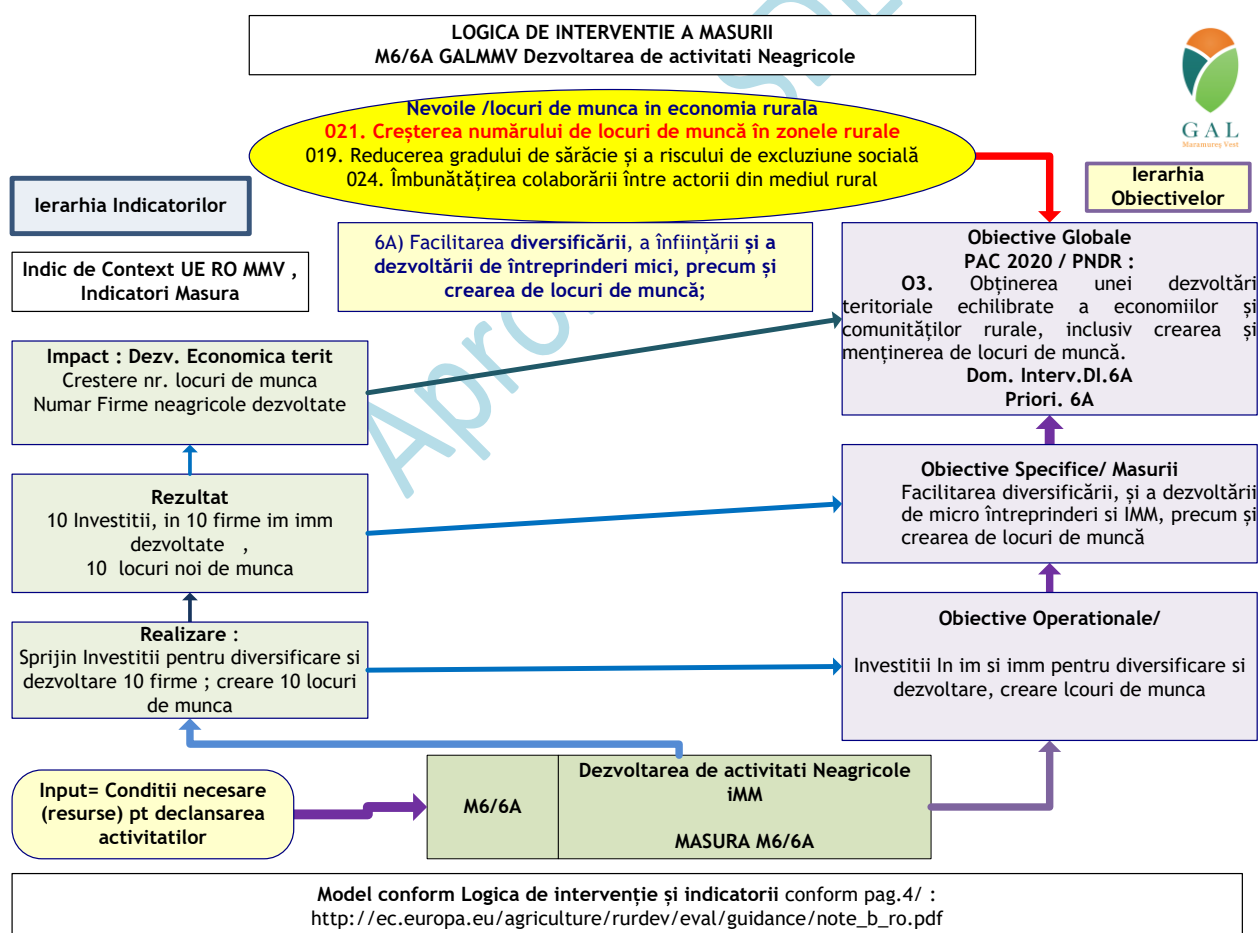

Fig.1. M6/6A: Logica de Intervenție a Măsurii Activitati Neagricole